

Τοῦ Ψυχοσάββατου ἡ ἱκέσιος δέσις

«Ὑπὲρ παντὸς κοιμηθέντων γένους βροτῶν, ἡλικίας Δέσποτα, ἀξιώματος
ὁμοῦ, καὶ μεγέθους, ἅπαντες θερμῶς, δυσωποῦμεν, ὅπως σώσης οὓς
μετέστησας»

Ἀπέναντι στὸ θάνατο, ποὺ κληροδοτήσαμε ἀπὸ τοὺς πρωτόπλαστους καὶ τὸν Ἄγγελο τοῦ Σκότους, ὁ Πανάγαθος Θεὸς μᾶς χάρισε τὸ μεγάλο καὶ μοναδικὸ προνόμιο τῆς Μνήμης. Τῆς Μνήμης ποὺ λειτουργεῖ μὲ τρόπο εὐεργετικὸ καὶ ἀκριβέστατο, γιατί διασώζει, τὰ Πρόσωπα ποὺ ἀναχώρησαν γιὰ πάντα καὶ τὰ Γεγονότα μὲ τὰ ὁποῖα συνδέονται, ἀρυτίδωτα μέσα μας. Τὰ κρατοῦμε, λοιπόν, ἀθάνατα μέσα μας, μέχρι τῆς τελευτῆς μας ἀπὸ τὰ πρόσκαιρα, ποὺ ζοῦμε καὶ ὑπάρχουμε καὶ πορευόμαστε ἴσαμε τὴν αἰωνιότητα ποὺ προσδοκοῦμε. Διακρατώντας πάντα Μνήμη Ἀγαθὴ καὶ φιλανθρωπο.

Γι' αὐτὸ καὶ οἱ πάνσοφοι τῆς Ἐκκλησίας μας Πατέρες ἐθέσπισαν γιὰ τὸ Σάββατο, τὸ κάθε Σάββατο,-πλὴν τοῦ Μ. Σαββατου- νὰ εἶναι ἀφιερωμένο στοὺς Κεκοιμημένους, στοὺς προσφιλεῖς μας δηλαδή, συγγενεῖς καὶ γνωστούς ποὺ ἔφυγαν ἀπὸ σιμά μας, μὲ κορύφωση τὰ δύο Ψυχосάββατα τοῦ ἔτους, ὅπου καὶ ἡ ἰδιότυπος τελεῖται πανήγυρις *«ἀπάντων κατ' ὄνομα, μετὰ πίστεως ζήσαντων εὐσεβῶς...πατέραςκαὶ ἀδελφούς ἡμῶν, φίλους ὁμοῦ καὶ συγγενεῖς, ἅπαντα ἄνθρωπον τὰ τοῦ βίου λειτουργήσαντα πιστῶς»*. Πανήγυρις ναί, γιατί ἡ σύναξις τῶν πιστῶν τὰ Ψυχосάββατα, ὅπως εἶναι τὸ σημερινό δηλαδή, ἓνα σκοπὸ ἔχει: Στὸ νὰ δεηθοῦμε ὅλοι μας ὅπως, *«Αἱ ψυχαὶ αὐτῶν [τῶν Κεκοιμημένων μας] ἐν ἀγαθοῖς αὐλισθήσονται»* . Κι ὅλοι μας ξέρουμε τί σημαίνει αὐτὸ τὸ, αὐλίζομαι.

Ψυχосάββατο, λοιπόν, καὶ σήμερα. Μὲ τὴν ἀγαθὴ τὴ Μνήμη νὰ ἐμφανίζει ἐμπρὸς μας ὅλους τοὺς προσφιλεῖς ποὺ ἤδη ἀναχώρησαν. Ἀναχώρησαν καὶ βρίσκονται πιά *«ἐν οὐρανίοις θαλάμοις»* μὲ τὴν λαμπάδα τῆς ψυχῆς τους ἀναμμένη, ὅπως τὴν κρατήσαν στὸν Ἑπιταφιο καὶ στὴν Ἀνάσταση, γιατί προσδοκοῦν καὶ τὴ δικιά τους Ἀνάσταση. Γι' αὐτὸ καὶ τὴ σημαδιακὴ αὐτὴ καὶ κορυφαία τοῦ ἔτους ἡμέρα τοὺς μνημονεύουμε καλώντας τους, ἓναν-ἓναν μὲ τὸ ὄνομά του. Κι ἔχει τὴ σημασία του αὐτὴ ἡ ἐκφώνηση τοῦ κάθε ὀνόματος καὶ μάλιστα σὲ ὥρα ἱερή, ὥρα εὐχαριστιακῆς δεήσεως καὶ προσευχῆς. Γιατὶ τὸ κάθε ὄνομα εἶναι δηλωτικὸ τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ ποὺ τὸ ἔφερε. Καὶ μάλιστα δὲν τὸ ἔφερε τυχαῖα, δηλαδή δὲν ἦλθε στὸν κόσμον μὲ τὸ ὄνομα ποὺ εἶχε σ' ὀλάκερο τὸν ἐπίγειο βίο του. Τὸ ὄνομα τὸ ἔλαβε κατὰ τὴν φρικτὴ τὴν ὥρα τοῦ Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος *«συνταφεῖς αὐτῷ (τῷ Κυρίῳ) διὰ τοῦ Βαπτίσματος»*. Αὐτό, λοιπόν, τὸ ὄνομα τὸν κάνει νὰ ξεχωρίζει, ἀκόμα καὶ τώρα ποὺ μνημονεύεται μὲ τοὺς Κεκοιμημένους τούτῃ τὴν χαρισματικὴ ἡμέρα τοῦ Ψυχосαββάτου. Νὰ ξεχωρίζει ὡς πρόσωπο, ὡς ποίημα τοῦ

Δημιουργοῦ (πρβλ. τό, «*ποιήσωμεν...*» Γεν, 1,26-27), ἀλλὰ καὶ νὰ καθίσταται «*τοῦ Παραδείσου πολίτης καὶ γεωργός*». Μὲ μιὰ λεπτομέρεια: ὅτι δὲν ἦταν καὶ δὲν ὑπῆρξε στὰ χέρια τοῦ Δημιουργοῦ του μιὰν ἄχρηστη μονάδα, ἀλλ' ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Θεὸς τὸν καταχωρίζει «*ἐν βίβλῳ ζωῆς*» ἀμέσως μόλις λάβει τὸ ὄνομα, κατὰ τὴν ὥρα «*τοῦ ποιῆσαι Κατηχούμενον*». Αὐτὸ, λοιπόν, τὸ ὄνομα, ποὺ δὲν εἶναι μιὰ ἀπλῆ γραμματοσειρά, ἀλλὰ λέξη μὲ βαθὺ θεολογικὸ καὶ ἱστορικὸ περιεχόμενο, εἶναι ἡ ἀπόδειξη τῆς Μνήμης ποὺ ἀπαιτεῖται νὰ διατηρηθεῖ «*εἰς αἰῶνας αἰώνων*». Δὲν πειράζει ἂν οἱ ἄνθρωποι λησμονήσουν κάποτε τοὺς προγόνους τους-φυσικὸ εἶναι—καθὼς τὰ χρόνια σωρεύουν στάχτη καὶ λήθη. Ἀρκεῖ ποὺ ἡ Ἐκκλησία, αὐτὴ τὴ θεοίδρυτη ἐορτὴ καὶ πανήγυρι τοῦ Ψυχосαββατου, θυμᾶται καὶ μνημονεύει τῶν κεκοιμημένων, διδασκοντας παράλληλα, ὅτι κι ἐμεῖς στὸ ἴδιο τὸ μονοπατι ὁδοιπορεῦμε, «*ὅπου πάντες βροτοὶ πορευσόμεθα, ἐπιτάφιον θρῆνον ποιοῦντες ὡδὴν τό, Ἀλληλούϊα*». Ἀμήν...

Πρωτοπρεβ. Κωνσταντῖνος Ν. Καλλιανός